

MEDLEMSBREV våren 2013

Från Albo Härad Hembygdsförening.

"Vård av hembygdsminnen - Vilja att värna dess framtid".

När jag börjar skriva årets första medlemsbrev ser jag den digra luntan av programblad som tillsammans med detta brev går ut till alla er medlemmar. Ett stort arbete av program-kommittén med många både återkommande och nya programpunkter. Vår förhoppning är att årets programblad förutom förmedlingen av kunskap också skall skapa ännu större intresse för föreningen och alla de uppgifter föreningen är engagerad i.

Påminner direkt om att ni som redan betalat in medlemsavgiften för 2013 kan sortera bort inbetalningskortet. Däremot till alla ni som nu kommer att betala in avgiften påminner vi om vikten av tydligt namn och adress, samt medlemsnummer. Varmt välkomna till ännu ett aktivt år.

Aktuellt:

Föreningens hemsida hade under år 2012 strax över 26 tusen besökare. Fantastiskt vilket intresse det finns. Vi är dock klart medvetna om att inte alla har internet, samt vikten av att föreningen vårdar sina medlemmar och kommer därför även till hösten sända ut ett medlemsbrev, där en eller flera intervjuer med personer kommer att presenteras. I vårt medlemsbrev hösten 2012 fanns en intervju med Eva och Johan Lindgren, Glimmeboda. Intervjun har mött mycket positiva reaktioner. Vi försöker leva upp till ambitionen vi uttalat om SAMTIDSOKUMENTATION. I detta medlemsbrev intervjuas Ally Svensson Sankt Olof. Dessutom finns nertecknade minnesanteckningar om Viktor Persson, Raskarum Sankt Olof, och en del annat aktuellt från din Hembygdsförening.

Årsmöte:

Föreningens årsmöte äger rum som framgår i programbladet den 18 april klockan 18.30 i Ravlunda skola. Vi bjuder som vanligt på kaffe med tillbehör. Albo Spelmanslag underhåller under kvällen och utöver sedvanliga årsmötesförhandlingar har vi för avsikt att bl.a presentera föreningens ambitioner, Vallabackenprojektet och Markradarundersökningen. En intressant och underhållande kväll med utrymme för frågor, som enbart medlemmar är välkomna till. Eventuella motioner skall vara styrelsen tillhanda senast den 3 april, 2013.

Borgen på Vallabacken i Grevlunda. Hur såg den ut?

Skånes Hembygdsförbund har genomfört ett projekt, "Visualisering inom kulturarvsområdet" med finansiering från Region Skåne. Bl.a ingår en digital gestaltning av Uppåkra-området.

Albo Härads Hembygdsförening fick möjlighet att lämna förslag på fornlämningar, som kunde vara intressanta att gestalta med digital teknik. Vi valde Vallabacken i Grevlunda, som under många år har retat fantasin om vad som kunde döljas där och vilken funktion backen kan ha haft. Det är belagt att det har funnits en borg tillhörande den förmögna ätten Galen på Vallabacken under 1200-talet.

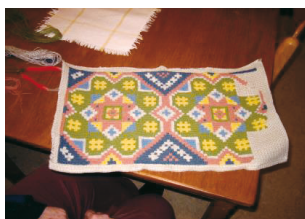
Tre arkeologstudenter vid Lunds universitet, Axel Hansen, Gabriel Norberg och Isak Ekberg, har försökt rekonstruera borgens utseende och innehåll genom forskning av historiskt material och utgrävningsresultat. De har fotograferat kullen ur alla vinklar och sedan bearbetat resultaten i olika datamodeller samt byggt in tidstypiska hus med olika funktioner. Arbetet redovisas i form av en artikel, bilder och en digitalt animerad film.

Med modern teknik kan hembygdsrörelsen öka kunskapen om historiska företeelser och även attrahera nya målgrupper. Datortekniken kan stimulera till besök och engagemang "i verkligheten".

Referenspersoner från vår förening har varit Annchristin Hurtig, Kenneth Olsson och Clas Johnsson. Vi är mycket intresserade av synpunkter på det här sättet att belysa historiska objekt, dels denna specifika redovisning, dels allmänt om detta är något vi ska jobba vidare med.

Textil:

Föreningen har en mycket aktiv textilkommitté som leds av en entusiastisk Agnes- Leo Eriksson. Under hösten och våren genomförs slöjdräffar där deltagarna jobbar med egna alster under några timmar. En härlig social sammankomst med mycket erfarenhetsutbyte. Här visar vi några speciella arbeten fotograferade den 15 januari, 2013. Mer av detta hittar du på hemsidan under textil.

Sockenbegreppet och hotet mot detta.

Våren 2012 hade regeringen för avsikt att inkomma till riksdagen med förslag till ett nytt sätt att föra folkbokföring. Finansdepartementet ger i ett PM uttryck för en hållning i frågan som går helt emot vad utredningar och alla remissinstanser säger. Man vill helt enkelt skrota den urgamla indelningen av landet i ett par tusen församlingar/socknar. Det vore förödande med en indelning i större enheter. Skäl till att låta folkbokföringen också framgent basera sig på församlings/sockenbegrepp som fanns och var mycket stabilt intill dess att relationen mellan svenska kyrkan och staten ändrades år 2000 (ska vara som den) är att vi annars riskerar förlora den statistiska kontinuiteten i all demografisk forskning i vårt land. Vidare kan man inte

inom forskningen ha samma möjligheter till studier i medicinen, ekonomin och samhällsvetenskapen. Hembygds och släktforskning, som idag är mycket populär blir betydligt svårare. Flera av remissinstanserna, så som myndigheter, företag och organisationer, säger att den nuvarande indelningen har en praktisk betydelse. De menar att en förändring skulle ha negativa konsekvenser. Vi vet också att vår sockenindelning eller församlingsindelning är en obruten kulturhistoria då den funnits i nära nog 1000 år. (Utdrag ur Motion 2012/13:Sk383 undertecknad av Per Lodenius (C) riksdagsledamot.

Socken, var i Norden ett administrativt område bestående av flera intilliggande byar och tätorter, men omfattade inte städer. I Sverige betecknade ordet ursprungligen en församling i Svenska kyrkan (kyrksocken) som inte var stad. På 1500-talet infördes sockenbegreppet även som enhet för fastighetsredovisningen (jordebokssocken, senare jordregistersocken). Kyrksocknen och jordebokssocken var i princip detsamma, men eftersom de var olika myndigheters grundläggande enheter, kom de att uppvisa olikheter men harmoniserades 1882. Kyrksocknen avskaffades som administrativ enhet vid kommunreformen 1862, medan jordregistersocken fortsatte att användas fram till fastighetsdatareformens genomförande åren 1976 - 1995. Därefter förändras inte sockenindelningen. Trots att socknen inte längre är en aktiv administrativ enhet har sockenindelningen än idag många tillämpningar, bland annat som registerenhet i historiska arkiv. (Citat Wikipedia)

Enligt besked från Skånes Hembygdsförbunds ordförande Sven Jensén har frågan om behållande av sockenindelningen drivits av Sveriges Hembygdsförbund under flera år. Vi i styrelsen för Albo Härads Hembygdsförening har också uppmärksammat detta efter att ha tagit del av debatten och stöder de ansträngningar som görs både av Skånes Hembygdsförbund och Sveriges Hembygdsförbund.

Viktor Persson, Raskarum 10 Sankt Olof:

Föreningens styrelsemedlem Annchristin Hurtig äger tre täljda och målade träfigurer gjorda av Viktor Persson, som hon skall skänka till barnen och samtidigt ge dem historien om vem som täljt dessa figurer.

Minnesanteckningarna är nertecknade tisdagen den 31 juli 2012 i samtal med enda barnet, dottern Rut född 1927, till Viktor Persson och hans hustru Edit i huset i Raskarum.

Som väldigt liten, då de fortfarande bodde i Nöteboda, fick Rut en häst med vagn som fadern täljt och snickrat. Ofta fick hon även andra hemmagjorda leksaker. Huset byggdes 1937. Viktor Persson var mångsysslare, småjordbrukare, snickare, murare, jobbade vid Vägkassan som vägarbetare och var med och byggde vägen mellan Fågeltofta (förbi Kronovall) till Rörumskorset, samt hade även andra säsongarbete vid S:t Olofs bränneri. Rut visar en klippbok där både Ystads Allehanda och Sydsvenskan har gjort reportage. Rut minns att fadern ofta satt vid spisen och täljde eller var i källaren. Ibland klagade modern på att han skräpade ner. Viktor Persson började tälja redan som barn då han vallade djur och sålde sina alster för 1 öre. Det var först efter pensioneringen som detta blev i större skala. Träslagen var främst Ask, Lind och Björk. Han har täljt och karvat med kniv, många tusen olika figurer. Det finns säkert en träfigur av Viktor Persson såsom gubbar, gummor, fyllerhundar, fåglar och andra djur i många hem runt om i Skåne och Sverige. Vidare byggde han flera modeller av gårdar, med och utan inredning, både i naturlig storlek (skala) och i miniatyr.

Rut berättar att för flera år sedan, hade hamnchefen i Oxelösund en utställning med faderns träfigurer. En konstnär från Raskarum Sankt Olof, värd att minnas.

Vid tangentbordet Annchristin Hurtig.

Ny i en förening?

Nya medlemmar välkomnas naturligtvis alltid, samtidigt som vi i föreningen har en förhoppning om att det är intresset för bygden och föreningens verksamhet som ligger till grund för medlemsskapet, vill vi också få ett ökat engagemang i våra ringar, kommitteer eller styrelse. En av våra ganska nya styrelsemedlemmar är Eva Ohlsson, Rörum som förutom styrelsejobbet accepterat ett antal inbjudan i vårt arbetsutskott. Anledningen är naturligtvis möjligheten att få en ökad kunskap om vår förening, men också att tillföra nya idéer och synpunkter på vår verksamhet.

Jag citerar noteringar som Eva gjort efter nästan ett års erfarenheter i föreningen. Citat: Eftersom jag är ny i föreningens styrelse så ville jag åka runt och se de flesta objekt som Albo Härads Förening förvaltar eller äger. Det var mitt i sommaren och jag började med S:t Olofs mölla. Jag hade aldrig varit där tidigare så det var spännande att se den. Den var i ett mycket bra skick tyckte jag. Man kunde riktigt känna forna tiders bönder komma med sin hästkärra för att leverera sin skörd av säd. Jag for vidare till Bondrumsgården. Där var liv och rörelse. En stor kringbyggd gård och mycket folk var där. Intressant, men jag kunde inte urskilja besökande eller aktiva i föreningen. Därefter körde jag till Hallamölla. Där har jag varit många gånger, men aldrig blivit visad runt. Det blev jag nu av en mycket kunnig och trevlig man. När jag ändå var ute fortsatte jag till Agusastugan. Jag visste att den inte var öppen, men ville se den ändå. Det kändes som jag gick 100 år tillbaka i tiden. Stillheten och enkelheten kändes mycket nära där. Efter detta körde jag till Glimmebodagården. Klockan närmade sig sen eftermiddag. Vädret var vackert och det var vindstilla. Det var bara jag där. Vilken upplevelse! Att vandra runt gården och gårdsplanen kändes så roligt att jag länge efteråt kände ett lugn som i dagens samhälle knappt existerar.

Rörum den 9 september 2012, Eva Ohlsson

Besök hos och samtal med Ally Svensson Sankt Olof den 25 januari och den 6 februari 2013.

Vi som var där: Kenneth Olsson i egenskap av ordförande i Albo Härads Hembygdsförening. Birgitta Ring Olsson i egenskap av mångårig elev till Ally Svensson. Båda med stor respekt för det kunnande, engagemang och vilja som järnladyn Ally Svensson utstrålar.

Redan i telefonsamtal med Ally den 12 januari, när jag ringde och framförde min önskan om ett samtal "intervju", kom kommentaren direkt – ett ögonblick så skall jag ta fram min almanacka för jag har så mycket att göra, men det skulle va roligt. Efter lite bläddrande i den redan mycket använda almanackan för 2013 kom vi fram till att eftermiddagen den 25 januari skulle vi kunna trycka in någon eller ett par timmar. Det är en hel del säger Ally, men jag tycker det vore roligt. Ni är varmt välkomna uttrycker Ally och samtalet är över. Så är det att ringa en aktiv dam född 1921.

Min direkta sammanfattning av samtalet var att vi var välkomna och att ordet roligt användes ofta av Ally. Vilken härlig livssyn.

När vi kom till Ally den 25 januari möttes vi av Ally och hunden. En glad och välkomnande dam och en glad hund. Direkt flödade samtalet mellan Ally och Birgitta om knyppling, yllebrosaderi, kuddar, mönster m.m och jag undrade hur skall jag få någon ordning på detta? När vi satt oss ner kändes det strukturella inte så viktigt längre, det gällde att lyssna, diskutera för att få ut så mycket som möjligt av människan Ally Svensson.

Jag ville dock att hon skulle utveckla ordet roligt lite mera. Roligt sa Ally, det skulle inte gå annars. Vi bestämde oss för att låta Ally berätta om sitt liv och

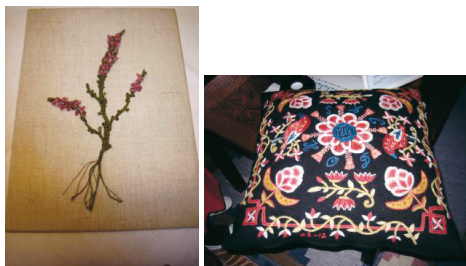
enbart ställa kompletterande frågor om så behövdes. Allys entusiasm innebar att lyssnandets förmåga sattes på prov, men vi var ju två och det går att komplettera.

Var skall jag börja undrade Ally, men så plötsligt:

Jag har ända sedan barnsben deltagit i allt av intresse, med längtan och viljan att lära mig, för det är roligt att kunna saker, att visa saker, att lära ut saker. Jag lär mig nya saker varje dag, men ändå har jag mycket kvar att lära mig och det tycker jag också är roligt och spännande. Det som är begränsningen är tiden för jag har inte tid på grund av att jag är engagerad i så mycket.

Idag ringde en dam till exempel som ville komma hit med en stol för att sy en ny stolsits. Hon blev inte så lite förvånad när jag svarade med att Idag kan jag inte, men du kan komma på söndag. Jag tog min lediga dag till hjälp säger Ally för det är roligt att välja tyg, rita upp ett mönster och ge andra tips när det gäller genomförandet. Det tar några timmar, kanske hela dagen. Mor vävde och broderade alltid hemma på gården Framnäs i Rörum, så jag har det nog i generna säger Ally och tänker tillbaka en stund, och fortsatte.

Jag tog realexamen på Samrealskolan i Simrishamn 1938. Jag var en, kanske den första flickan från Rörum, som gjorde detta. Det var ju ovanligt på den tiden, men far var framsynt och ville vi skulle studera och det har jag haft mycket nytta och glädje av.

Mitt första yllebroderi sydde jag redan där på samrealskolan. Knyppling hade jag lärt mig tidigare i folkskolan. Jag gick på alla kurser som fanns bl.a i Vadstena där jag lärde mig allt om Vadstenaspetsen.

Jag minns att vi fick gå ut i naturen och plocka en blomma vi tyckte om. När vi kom tillbaka fick vi ordern att denna skulle vara färdigknypplad till nästa dag. Hur vi löste detta var upp till var och en. Ingen sömn den natten inte. Resultatet av den ljung jag plockade ser ni på bilden till vänster säger Ally.

Folke och jag gifte oss 1944. Vi fick 67 år tillsammans. Vi hade det bra och ögat skymdes av en tår. Vi har två barn, fyra barnbarn och tre barnbarnsbarn. Våra barn är duktiga och hjälper mig mycket. Det är jag glad för. I början av vårt gifte bodde vi på torpet Klangstorp, ett torp som hörde till Snapparp. Där tog vi upp torv i Snapparps mosse. Själv hjälpte jag till med att lägga upp torv så gott jag kunde. Vi fick intresse för höns när en höna vi hade skrockade. Vi köpte en liten äggkläckningsmaskin och började så smått kläcka ägg till små kycklingar som vi sålde. Så småningom flyttade vi från Klangstorp till Snapparp (Folkes föräldrahem), som vi först arrenderade och därefter köpte. Den lilla äggkläckningsmaskinen byttes ut till en något större. Där fortsatte vi kläcka kycklingar som såldes både som daggamla och som 8-veckors kycklingar. Tuppsycklingarna slaktades vid lagom vikt, plockades, rensades och såldes till restauranger. Jag bor bra här i mitt hus säger Ally. Barnen har tagit över Snapparp. Det känns både bra och skönt. Jag får hjälp med en del saker som jag sagt tidigare och min trädgård är inte perfekt, men jag tycker mycket om både blommor och djur och trädgården behöver inte vara perfekt. Jag kallar den för naturtomt säger Ally med glimten i ögat. Glimten har hon under hela tiden vi diskuterar och skratten avlöser varandra. Förresten säger Ally – farmartjänst klipper häckarna.

Jag har varit mycket verksam inom hemslöjden och då framförallt inom yllebroderiet och vit-broderiet. (Vitbroderiet är en sömnad på linne som håller på att försvinna) När hemslöjds-affären i Kristianstad skulle stängas, fick jag låna en del yllebroderier, material, mönster m.m för att kunna fortsätta lära ut kunskapsarvet som kursledare. Jag har lärt mig mycket av Barbro Nyberg som tidigare var hemslöjdskonsulent för hemslöjden. Skånsk knyppling lärde jag mig av Margit Edelmo.

Som kursledare på Vuxenskolan har jag arbetat med knyppling, flamskvävnad, vitbroderi och yllebroderi. Detta har jag gjort under många år och håller på så länge jag kan, för det är roligt, uppskattat och lärorikt.

För ganska många år sedan var pensionärsföreningen nere i en vågdal. Folke och jag tog tag i detta. Agne Mårtensson från Vitaby blev ordförande, Folke hjälpte till och själv tog jag tag i valberedningsarbetet säger Ally. Valberedningsarbetet är enligt min mening det viktigaste i en förening. Detta är en förutsättning för att de som aktivt skall medverka i föreningar inte bara är ett namn utan en eldsjäl i respektive uppgift. Vi diskuterade detta en lång stund och själv håller jag med om att valberedningarna har alla möjligheter att lösa både jämlikhetsfrågan i sammansättningen som kvalitén i styrelsens sammansättning.

SLKF: Svenska landsbygdens kvinnoförbund startade jag i Sankt Olof 1949. Jag var ordförande där i många år. Detta namnändrades därefter till Centerns kvinnoförbund (CKF) där jag fortsatte vara aktiv i många år. Vi ordnade slaktdagar där allt från själva slakten till korvstoppning, matlagning m.m ingick. Vi stöpte ljus och vi gjorde halmsaker. Vi gjorde mycket och roligt hade vi. Idag heter föreningen Centerkvinnorna.

Scouterna är en rörelse som också ligger mig varmt om hjärtat. Även den låg lite nere en tid. Vi hjälpte till att starta upp den igen. Själv var jag kassör säger Ally. Vi byggde scoutstugan och vi köpte tomten. Idag har vi en bra och aktiv scoutrörelse.

Mitt i allt detta säger Ally plötsligt: Jag drog på väven igår. Jag hade hjälp för det är tungt, men nu skall jag igång och väva handdukar. Jag har gammalt lingarn som Folke gjorde iordning i mycket unga år som jag skall väva av. Gammalt lin måste fuktas lite för det är skört. Det skall bli roligt.

Jag har hållit på fortsätter Ally med gymnastik i hela mitt liv. Kan inte genomföra alla rörelser längre, men de säger att det är roligt att jag kommer och jag behöver röra mig.

Jag tog körkort 1950. Kör mycket och gärna. Kör säkert med en jeep, fyrhjulsdriven över både stock och sten. Måste ha en sådan så jag kommer ut i naturen, men naturligtvis är jag försiktig.

Även styckning har jag lärt mig. Detta har jag haft nytta av inte minst under jakttider. Jakten är en naturlig del om man har tillgång till skogsmark och kunskapen i styckning och tillagning är ett måste. Kronhjort är fantastiskt gott och dessa kronhjortar passar bättre i grytan än i naturen för de fördärvar oerhört mycket. De skalar barken en bra bit upp på stammen så trädet dör. Jag har även haft nöjet att lära ut styckning till en del jägare.

Just nu syr jag en kudde med ett mönster avritat för många år sedan på Bon drums gården. Jag har döpt den till Albo Brösarp, men är inte helt säker om detta var det ursprungliga namnet. Lär finnas en parkudde till kudden som fanns på Bon drums gården.

Imorgon lördag skall jag lära en flicka skånsk knyppling och på söndag blir det stolsitsen och därefter blir det att få igång väven för jag har börjat att solva.

Planera måste man göra både för egen del och med respekt för andra.

Ally är naturligtvis mångårig medlem i hembygdsföreningen och värnar starkt om S:t Olofs mölla.

Ett naturligt avslut på eftermiddagens samtal närmar sig, när jag ställer frågan: Hur orkar du?

Min omgivning, eleverna-deltagarna, barn, barnbarn, barnbarnsbarn och mina kunskaper, samt viljan att lära mig mer för det är roligt avslutar Ally med.

Förhoppningsvis har vi med denna lilla berättelse fått fram en del av hur denna fantastiska dam har levt, lever och engagerar sig. Med avsikt har vi framförallt försökt teckna ner människan Ally Svensson. Det finns oändligt mycke mer att

berätta om hennes alster i olika former, men vi känner oss nöjda och glada till den här viktiga delen i Ally Svenssons liv.

ROLIGT ÄR DRIVFJÄDERN.

Vid pennan hos Ally Svensson var Kenneth Olsson 2013-01-26 och 2013-02-06.

MEDLEMSAVGIFTEN:

Föreningens medlemsavgift föreslås av styrelsen och beslutas av årsmötet. Medlemsavgiften är 75 kronor per person även under 2013, men föreslås höjd till 100 kronor för 2014. Föreningen hade 975 personer som medlemmar under 2012, vilket är både glädjande och behövligt. Varje krona som kommer föreningen till del genom medlemsavgifter, lotterier, gåvor eller bidrag i någon form, är en förutsättning för att vår ideella förening kan klara av alla åtagande. Under 2012 arbetade vi förtroendevalda över 6 000 timmar utan ersättning, vilket motsvarar c:a 4 heltidsanställda. Vad får vi medlemmar då för vår betalda avgift?

Det absolut primära är att varje medlem känner sig delaktig i föreningens strävan att vårda våra hembygdsminnen och viljan att vårda dess framtid och vi i Albo är lyckligt lottade, som har en stor kulturskatt nära oss.

Föreningen har bl.a tre byggnadsminnesförklarade hembygdsminnen.

INFORMATION OM BYGGNADSMINNESFÖRKLARING.

Informationen hämtad från Länsstyrelsen.

*Byggnadskultur är en del av vårt nationella kulturarv. Byggnader är historiska dokument, som har kommit till under en viss tid i en viss miljö. Vi har alla ett ansvar för vår historia, för vårt kollektiva minne och våra gemensamma rötter. Genom att minnas och lära av vår historia, kan vi bättre uppleva och förstå vår egen tid. **Lag (1988:950) om kulturminnen m.m. (Kulturminneslagen) 3 kap. 1 §:***

"En byggnad som är synnerligen märklig genom sitt kulturhistoriska värde eller som ingår i ett kulturhistoriskt synnerligen märkligt bebyggelseområde får förklaras för byggnadsminne av länsstyrelsen. Bestämmelserna om byggnadsminnen enligt detta kapitel får också tillämpas på park, trädgård eller annan anläggning av kulturhistoriskt värde"

Byggnadsminnesförklaring är ett juridiskt instrument, som används för att skydda den bebyggelse "som är synnerligen märklig genom sitt kulturhistoriska värde". När en byggnadsminnesförklaring genomförs upprättas skyddsbestämmelser (tidigare skyddsföreskrifter) och ett skyddsområde. Skyddsbestämmelserna anger vad som inte får göras inom byggnadsminnets skyddsområde, samt hur vård och underhållsåtgärder skall utföras. Skyddsbestämmelserna utformas specifikt för varje byggnadsminne. Genom upprättande av skyddsbestämmelser i samband med byggnadsminnesförklaring ges ett lagstadgat skydd mot åtgärder som kan minska eller förstöra anläggningens kulturhistoriska värde.

Förutom ett lagstadgat skydd, medför en byggnadsminnesförklaring ett ökat symbolvärde för anläggningen i fråga. Lagstiftningen har huvudsakligen tillämpats strikt och reserverats för anläggningar av högt kulturhistoriskt värde. De statliga byggnadsminnena regleras av Förordning om statliga byggnadsminnen m. m. och avser statligt ägda byggnader. Beslut fattas här av regeringen. "K-märkning" är ett ofta använt begrepp, som inte har någon formell eller juridisk innebörd. Förutom byggnadsminnesförklaring, som är statens instrument, kan kommuner skydda bebyggelse genom planbestämmelser eller områdesbestämmelser.

VAD KAN BLI BYGGNADSMINNE?

Vem som helst kan väcka frågan om byggnadsminnesförklaring genom ansökan till Länsstyrelsen. det finns ingen särskild blankett för detta, men ansökan skall innehålla uppgifter om fastighetsbeteckning, fastighetsägare och en

byggnadsbeskrivning, samt helst uppgifter om vilka omständigheter som åberopas för att en byggnadsminnesförklaring bör genomföras

HUR GÅR DET TILL VID RESTAURERING AV ETT BYGGNADSMINNE?

När restaurering eller förändring av ett byggnadsminne aktualiseras, eller då underhållsarbete skall genomföras, skall fastighetsägaren i första hand ta kontakt med Länsmuseet. Länsstyrelsen beslutar sedan efter att ha inhämtat yttrande från Länsmuseet om åtgärden är tillståndspliktig. Om det finns särskilda skäl kan Länsstyrelsen ge tillstånd till ändringar i strid med skyddsbestämmelserna. (Slut citat.)

Byggnadsminnesförklaringen omfattar byggnaden och alla befintliga inventarier vid beslutstillfället.

1.Föreningens kulturbyggnad, Agusastugan som är en vinkelbyggd korsvirkesgård från första halvan av 1800-talet, har en genuin känsla av Anna Mårtensson, den sista som bodde i gården och den tidsandan. Ett besök i Agusastugan är ett stort steg tillbaka i tiden och kräver en stund av eftertänksamhet. Varje år genomförs reparationer enligt en vårdplan föreningen upprättat. Agusastugan ägs av Albo Härads Hembygdsförening sedan 1946 och får sin tillsyn och skötsel av Agusa Byalag med Tore Jönsson som huvudansvarig.

2.Föreningens kulturbyggnad, Bondrumsgården är en av de äldst bevarade korsvirkesgårdarna i Skåne. Gården är mycket genuint bevarad med kullerstensgård och byggnader i "orört" skick utan el eller vatten indraget. Betydande underhåll har genomförts under senaste åren och föreningen har upprättat vårdplan för kommande årens reparationer. Ola Månsson drev lantbruket som arrendator fram till 1937 och guidade fram till sin död 1958. Germaine och Eskil Sparre skänkte Bondrumsgården till Albo Härads Hembygdsförening 1936, med tillträde 1937. Tillsyn och skötsel sköts av Bondrums Hembygdsring med Eva Gustavsson som ordförande.

3.Föreningens kulturbyggnad, Glimmebodagården är typisk för de olika byggnadssätt som utvecklats i norra Albo. De äldsta delarna av boningslängan är från slutet av 1700-talet. Under 2012 har dränering och total omläggning av innergårdens stensättning genomförts, samtidigt som ett rum grävts ur och golven i två rum ersatts med nya golvplank. Även här har föreningen upprättat vårdplan för de kommande åren. Gården ägs av Sveaskog, förvaltas

av Albo Härads Hembygdsförening och sköts av Glimmebodagruppen, med Hans Nilsson som ordförande. Gruppen har egen linodling och egen odling av råg till långhalm, vilket innebär att behovet av halm till taktäckningen kommer från egenodlad råg. Osttillverkning, mala till mjöl samt kärna smör ingår också i gruppens kunskaper.

Föreningen äger två vindmøllor:

1.Sankt Olofs mølla, byggdes 1857 och var i drift fram till 1943. Arvingarna till den siste brukaren överlämnade møllan till Albo Härads Hembygdsförening 1949. Möllan är i mycket gott skick och fungerar helt perfekt när vindarna så tillåter. Möllan sköts av S:t Olofs byalag med Leif Guldén som ordförande

2.Södra Mellby mølla, är en holländare byggd 1859. Möllan var i drift fram till 1948, då den köptes av Albo Härads Hembygdsförening. Även denna møllan är i mycket gott skick med samma förutsättningar till drift om vindarna tillåter. Möllan sköts av Södra Mellby hembygdsring, med Hans-Ingvar Hansson som ordförande.

Föreningen äger två brydestuor:

1.Åkarps Brydestua, mellan Sankt Olof och Södra Mellby är häradets största brydestua. Brydestuan är kvar i sitt ursprungliga skick och lär vara uppförd under 1700-talet. Torkrummet är uppfört helt i sten. Brydestuan sköts av Södra Mellby hembygdsring, med Hans-Ingvar Hansson som ordförande.

2.Illstorps brydestua, är tyvärr i ett mycket dåligt skick.

Föreningen äger en skvaltkvarn:

1.Sillaröds skvaltkvarn, är en mycket ålderdomlig konstruktion och en av de få bevarade i Skåne. Kvarnen ligger vid gården Uråsa, väster om vägen Sillaröd - Lövestad.

Föreningen förvaltar två vattenkvarnar:

1.Hallamölla vattenkvarn, ligger vid Skånes högsta vattenfall i Verkeån, strax norr om vägen Eljaröd - Andrarum. Riklig mängd av bruksverktyg och en fantastisk natur. Hallamölla vattenkvarn ägs av Högestads - Christinehofs fideikomiss, förvaltas av Albo Härads Hembygdsförening och sköts av Hallamöllagruppen med Alv Persson som ordförande. Kvarnen har anor från 1200-talet och fungerar helt perfekt.

2.Krubbemölla vattenkvarn, omnämns redan på 1400-talet och består idag av kvarn, bostad med möbler och verktyg. Vattenkvarnen ligger vid Mölleån, som rinner genom Vitaby. Kvarnen är i gott skick och fungerar vid normalt vattenstånd. Krubbemölla vattenkvarn ägs av Högestads - Christinehofs fideikomiss, förvaltas av Albo Härads Hembygdsförening och sköts av Vitaby Hembygdsring, med Sven-Olle Svensson som ordförande.

Utöver dessa hembygdsminnen anordnar föreningen ett 30-tal aktiviteter av olika slag, vilka presenteras i programbladet utsänt per post under mars månad till samtliga medlemmar. Aktiviteterna består bl.a av vandringar, besök på industrier, osttillverkning, nationaldagsfirande, brydestuans dag, midsommarfest, Bondrumsgårdens dag, mölledag, friluftsgudstjänster, linberedning, julmarknader. Dessutom arrangeras årets Häradsdag i kombination med kyrksöndag, årsmöte där föreningen bjuder på kaffe med dopp och 6 slöjdträffar.

Föreningen skickar per post ut ett speciellt medlemsblad vår och höst innehållande aktuellt från föreningen och inslag av hur livet har varit och är, baserat på intervjuer med berörda personer.

Vi medlemmar ska vara stolta över att vi kan bidra till att förvalta alla dessa kulturobjekt på bästa sätt och därmed ge kommande generationer möjlighet att fortsätta värna om dåtid, men leva i nutid, och detta för en medlemsavgift på 75 kronor för ett helt år.

Mars månad 2013. Kenneth Olsson Ordförande.